

Periaatepäätös valuma-alueen vesienhoitosuunnitelman laatimisesta opinnäytetyönä Hietajärvi-Tuuslahden alueelle

Tekn.ltk 06.11.2024 § 88
306/11.03.04/2024

Savo-Karjalan Vesiensuojeluyhdistys on toteuttanut vuoden 2024 aikana Juojärven esiselvityshanketta veden tummumiseen ja lahtialueiden tilan heikkenemiseen liittyvien kansalaishavaintojen pohjalta. Hanke on Pohjois-Savon ja Pohjois-Karjalan ELY-keskusten yhteisesti rahoittama 50 % rahoitusosuudella. SKVSY:n rahoitusosuutta osin kattavat järven ympäryskunnat Tuusniemi, Outokumpu, Heinävesi ja Liperi omarahoitusosuuksillaan.

Esiselvityshankkeessa on havaittu, että karuna ja kirkkaana tunnetussa Juojärven ravinnepitoisuudet ovat edelleen laskussa. Huolestuttavaa sen sijaan on veden värin kasvu, humuksen määrän lisääntyminen ja syvänteiden happitilanteen heikkeneminen. Erityisesti joidenkin sulkeutuneiden lahtialueiden tila erottuu järven päältä tilasta. Juojärven tummumisen näkökulmasta ongelma on yhteinen koko järven alueella. Tummaa, humuspitoista vettä laskee uomista järveen joka puolella Juojärveä. Sulkeutuneilla lahtialueilla on havaittu alusveden happiongelmia ja sisäistä kuormitusta mm. Pahkalahdessa, Pöytälahdessa ja Juurikkaselässä.

Esiselvityshankkeen keskeisin toimenpide-ehdotus kohdistuu kaikkien ympäryskuntien alueelle Juojärven lähivaluma-alueilla. Toimenpide-ehdotus koskee monivuotisen valuma-aluekunnostushankkeen toteuttamista, jossa keskeisessä roolissa olisi tiedonvälitys veden tummumisesta ja siihen vaikuttavista tekijöistä maanomistajille sekä luonnon monimuotoisuutta ja ekosysteemipalveluja turvaavien valuma-alueilla toteutettavien kunnostustoimenpiteiden suunnittelu ja toteutus.

Tuusniemen alueella sijaitseva Pahkalahti poikkeaa voimakkaimmin koko järven ja muiden lahtialueiden yleiskuvasta. Pahkalahden alusveden hapettomuuden lisäksi sitä kuormittaa muita alueita voimakkaampi ravinnekuormitus valuma-alueelta. Lisäksi Pahkalahti on poikkeuksellisen sulkeutunut alue, jossa veden virtaus lahden ja Juojärven päältä Hirviselän välillä on vähäinen umpeenkasvun ja voimakkaan kiintoainekuormituksen takia. Pahkalahden virtausten parantamisella olisi huomattava vaikutus lahtialueen alusveden happiongelmiä ratkaisemiseksi, mutta myös lahtialueen yleisessä virkistyskäytössä. Pahkalahden tilan kohentamisen suunnittelu otetaan osaksi edellä kuvattua koko Juojärven valuma-aluekunnostushanketta. Tähän laajaan kokonaisuuteen Savo-Karjalan Vesiensuojeluyhdistyksen on tarkoitus hakea rahoitusta Euroopan maaseuturahastosta ja yksityiseltä sektorilta.

Hietajärvi-Tuuslahden alueelle Juojärven esiselvityshanke suosittelee valuma-alueen vesienhoitosuunnitelman laatimista, joka on mahdollista toteuttaa esimerkiksi opinnäytetyönä. Opinnäytetyöstä ei aiheutuisi rahallista kustannusta kunnalle, joskin mahdollisiin tietopyyntöihin kunnan tulee varautua. Opinnäytetyön ohjauksesta voisi vastata esimerkiksi Pohjois-Savon ELY-keskus. Edellä mainituilla toimenpide-ehdotuksilla ei siis täten ole suoraa kustannusvaikutuksia kunnalle.

Valmistelija	Tekninen johtaja Paula Rissanen, puh. 040 820 6928
Päätösehdotus	Lautakunta päättää, että vuoden 2025 aikana Hietajärvi-Tuuslahden alueelle teetetään opinnäytetyönä Juojärven esiselvityshankkeen suosittama valuma-alueen vesienhoitosuunnitelma. Savo-Karjalan Vesienpuhdistuskeskus voi esittää Tuusniemen kunnalle sopivan opinnäytetyön tekijän. Opinnäytetyön ohjaajaksi hyväksytään Pohjois-Savon ELY-keskus tai Savo-Karjalan Vesienpuhdistuskeskus.
Päätös	Päätösesitys hyväksyttiin.